

FOMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICA

REDACCIO I ADMINISTRACIO

PERLA, 2.—REUS
TELÉFON N.º M. 168

NO'S RETORNEN EI ORIGINALS
ENCARA QUE NO'S PUBLIQUIN

Anys XIII

Núm. 209

Reus, dimarts 17 de Setembre de 1918

PREUS DE SOTSCRIPCIO

REUS. . . Ptes. 1'50 al mes.
Fora. 4'50 trimestre.
Estranger. 9'—

Número solt 5 cèntims

SABONERIA QUEROL

Fàbrica: Carrer Boule (darrera e Teatre Fortuny)-Tel. 318

	Passetes	Passetes
Classe Extra, blanc. Quintá (41'6 kgs.) a	55'50.	Arroba 13'90
" Superior " " " " "	54'—	" 13'50
" Primera " " " " "	50'50	" 12'65
" Segona " " " " "	46'50	" 11'65
" Tercera " " " " "	44'05	" 11'15
" Corrent " " " " "	40'—	" 10'—

FRANC FÀBRICA

ENFERMETATS DELS NOIS

Pel metge especialista Francesc Figuerola

DE L'HOSPITAL CÍVIC-MILITAR I DEL DISPENSARI MUNICIPAL

LABORATORI de SEROLOGIA I BACTERIOLOGIA
i d'anàlisi químic aplicat a la clínica

REACCIÓ DE WASSERMANN

Carrer de la Font, 12.-Reus

Consulta de 3 a 5

A CASTELLTÈRSOL

En memoria d'En Prat de la Riba

Castelltersol ha volgut donar una prova de civisme i ciutadania honorant com se mereix al primer president de la Mancomunitat de Catalunya en el primer aniversari de la seva mort.

La població estava ans d'ahir esplèndidament engalanada, sens una nota discordant, arcs d'extens tulletge, gloriets combinades artísti-

cament, predominant l: bandera de les quatre barres en els balcons, finestres i en tots els llocs on pogués donar relleu a la festa.

Des de primeres hores del matí l'alcalde, senyor Cuspinera, acompanyat dels directors del ceremonial de l'Ajuntament i de la Diputació de Barcelona, senyors Puigdomenech i Utrillo, i secundats admira-

blement pel secretari del president de la Mancomunitat, senyor Cunill, no es donaven punt de repós, ultimant l'organització.

Tot el mati els autos i demás vehicles arribaven a Castelltersol portant representants de tots els Ajuntaments del districte i de la quasi totalitat de les associacions nacionalistes.

A dos quarts de deu hi arribá la representació de l'Ajuntament de Barcelona, formada pels regidors senyors Nicolau, Jordá, Jové i Xicoy, acompanyats de guardies municipals de gran gala i agutzils; al poc rato arribaren els representants de la Diputació i Mancomunitat, senyors Puig i Cadafalch, Vallés i Pujals, Cabot, Isamat i Fages; més tart, també en auto, hi arribaren el bisbe de Vich, doctor Muñoz, acompanyat dels seus familiars i del canonge doctor Dach, cunyat que havia sigut den Prat de la Riba.

Se posá en marxa la comitiva, formada per centenars de representants, passant per sota d'un bonic arc de triomf en el qual s'hi llegia: «Benvinguts els que venen a honorar la memoria den Prat. ¡Visca Catalunya!». La comitiva es dirigí a l'Ajuntament, ont foren presentades totes les autoritats. Acte seguit se celebrá una funció religiosa.

Després tots els assistents passaren a un envelat que s'havia aixecat davant mateix de la casa ont nasqué i morí l'homenatjat.

Presidí el Sr. Puig i Cadafalch,

BANC DE REUS de Descomptes i Préstams

Admetem en concepte de **DIPÓSIT DE CUSTODIA** lliure de comissió de tota classe de títuls, cuidant del cobro dels respectius cupons al seu venciment.

Otorguem préstecs sobre valors de contractació corrent. Rebem valors en compte corrent, franc de comissió, cuidant així mateix del cobro pels cupons i abonament en compte del seu producte mitjansant avís.

Per a la custodia dels valors posem una *cambrà acui-
raçada* posada a cobert de tot risc oferint les majors condicions de seguretat

sentant-se al seu costat el senyor Vallés i Pujals, el doctor Muñoz, el fill den Prat de la Riba, Cabot, Sans i Buhigas, governador de Málaga; Vehils, diputat pel districte; el senyor Cuspinera, alcalde de Castelltersol; el tenor Viñas i molts altres.

Començà l'alcalde saludant a tots els presents i dedicà grans elogis a En Prat de la Riba, dient que ha reviscut l'esperit de Catalunya i honorat a Castelltersol; donà la benvinguda a tots i desitjà que es portés a terme l'obra del gran patrici.

El senyor Cunill llegí telegrams den Cambó i En Ventosa adherint-se entusiàsticament a l'homenatge que s'estava celebrant. Lo mateix deien en altres telegrams els presidents de les Diputacions de Girona, Lleida i Tarragona, lo propi que el president de l'Assamblea de la Mancomunitat, senyor Sol. Se llegiren ademés nombroses adhesions d'Ajuntaments i alcaldes de la casi totalitat de les Associacions que segueixen la política de la Lliga.

El senyor Bofill i Matas, en nom de les Joyentuts nacionalistes, entonà un càntic a la vida íntima, a la modestia i a les virtuts polítiques i privades den Prat de la Riba; dedicà elogis al poble de Castelltersol, i relatà la vida exemplar del primer president de la Mancomunitat.

Acte seguit el president, senyor

Puig i Cadafalch, descobrí la làpida commemorativa.

Es severa i esculpida en lletres d'or. Diu aixís:

«En aquesta casa nasqué a XXIX de Novembre de 1870 i passà la infantesa N'Enric Prat de la Riba, primer president de la Mancomunitat, d'ella sortí per a edificar la Nova Catalunya i regí la vida nacional, i en la seva casa volgué morir, entrán a la immortalitat el dia primer d'Agost de MCMXVII.»

A continuació es cantà un himne a Prat de la Riba per un Orfeó de Castelltersol.

Amb les formalitats de rúbrica es col·locà la primera pedra per a la plaça monumental, firmant un artístic pergamí, obra del senyor Rios i Gimbernau, les autoritats i un representant de la Premsa, el senyor Morató.

S'aixecà el senyor Vallés i Pujals, pedicant un sentit record a la mort den Prat de la Riba, digué que cap home havia sigut tant honorat com en Prat i acabà dedicant eloqüents paragrafs a l'acte que es commemora.

A continuació el doctor Muñoz pronuncià un sentit discurs.

I per últim parlà el senyor Puig i Cadafalch, qui pronuncià un eloqüentíssim i patriòtic discurs que acabà amb les següents paraules: No ens contentarem amb ventatges materials, ni amb or i diner; volem

la Catalunya redimida, la volem tal com ens la mostra Prat de la Riba.

Tots els oradors foren ovacionats. Les autoritats se dirigiren a l'Ajuntament, on descobriren un retrat den Prat, per cert molt mal pintat.

L'acte acabà cantant-se «Els Segadors».

El senyor Vehils dedicà unes poques paraules als seus electors.

Acte seguit se celebrà un banquet de 300 coberts en La Amistad, en el qual, amb molt bon acert, se suprimiren els brindis. Sols donà les gracies als assistents l'alcalde, senyor Cuspinera.

I en auto retornaren els invitats a Barcelona, admirats de la grandiositat de l'acte celebrat.

LA GUERRA

Segueix l'avanc dels aliats

Durant la tarda i nit del diumenge les tropes britàniques avançaren al Sud i al Nord del bosc d'Holnon i al Nordest de Sant Quintí.

En els sectors de Trescault i La Bassée rebutjaren atacs dels alemanys.

L'artilleria alemanya mostrà activitat durant la nit en els sectors de Roisel, Moeuvres, Marquion, Givenchy, servint-se d'obusos amb gasos asfixiants a l'Oest d'Armin-tieres.

Al Sur de l'Aisne els alemanys també reaccionaren, llençant varis contraatacs que foren rebutjats per les tropes franceses.

Durant el dia els francesos s'apoderaren de la meseta situada a l'Est de Vauxaillon.

Més al Sur rebassaren la granja Mennejean i assaltaren la cresta al Nord de Celles sur Aisne.

El nombre de presoners fets pels francesos des del dissabte al diumenge passa de 3.500.

Els nordamericans capturen més canons

En el sector de Sant Mihiel es reproduí amb més força l'activitat de l'artilleria i de l'aviació.

Un contraatac llençat pels alemanys a la matinada d'ahir, prop de Sant Hilaire, fou facilment rebutjat, caiguent en poder dels nordamericans cert nombre de presoners.

A la vora esquerra del Mosela els nordamericans avançaren les seves línies unes 2 milles, passant ara per les ciutats de Villey i Norroy.

L'aixamplament de la seva línia més enllà de Janiny els proporcionà altres 12 canons abandonats pels alemanys en la seva precipitada retirada. Amb aquests ascendeixen a més de 200 els canons capturats pels nordamericans.

El Govern austro-hongarès proposa oficialment negociacions de pau

El Govern austro-hongarès ha acordat enviar a tots els beligerants, amics i enemics, una proposta que jutja indicada per a que, en lliure canvi d'idees, s'examinin, si existeixen, les hipòtesis que deixarien aparèixer com esperançada una propera iniciació de negociacions de pau. Amb aquest fi, el Govern Reial i Imperial, invita a tots els Estats beligerants a una conferència confidencial i no obligatoria, en algun país neutral, i a l'efecte envia a tots una nota redactada en aquest sentit.

D'aixó se n'ha donat compte, per mitjà d'una nota, a la Santa Seu, apel·lant als sentiments del Papa. Aiximateix s'ha informat als Estats neutrals.

L'íntim acord que sempre s'ha manifestat entre'ls aliats de la Quàdruple és una garantia de que els aliats d'Austria-Hongria, que reben idénticament la citada proposta, comparteixen la concepció desenrotllada a la nota.

El text del present nombre ha passat per la censura

Institut de Puericultura de Reus

UNA VISITA

Fer tractarse d'aquesta institució que tant té honorar a Reus com al seu iniciador, el volgut amic doctor Frias i al seu propulsor, el benemérit reusenc i entranyable amic nostre, D. Evarist Fábregas, ens complavem a reproduir el següent article del nostre paísà, el reputat doctor Codina Castellví:

«El balance sanitario de Reus cierra mensualmente con déficit. En la estadística demográfica se vé que todos los meses la cifra de los que mueren es superior a la cifra de los que nacen. Las estadísticas no suelen leerse y no siempre que se leen hacen mella en el ánimo del lector. Todos sabemos que la repetición constante de un déficit lleva indefectiblemente a la bancarrota y sin embargo me parecía que en Reus no se tenía en cuenta este principio desde el punto de vista sanitario, cuando leía todos los meses que las pérdidas eran mayores que los ingresos y no oía ni una sola voz que se levantara llamando la atención acerca de un problema como éste que tanto afecta al porvenir de una población.

Desde algún tiempo a esta parte he visto con la más íntima satisfacción y he seguido con la más viva simpatía la campaña que inició y ha continuado con el más ardiente entusiasmo y valioso desinterés un médico joven de Reus en favor de la creación de un centro de maternología y puericultura.

Aquí todos conocéis a ese médico que ha alcanzado en Madrid la borla de doctor con una excelente tesis acerca de una enfermedad de la infancia que años atrás era desconocida en esta comarca y se confundía con muchas otras; se trata del doctor Dr Alejandro Frias, hombre pequeño de talla, enjuto de carnes, rubio, de amplia y descuidada barba, de pelo ondulado

abundante con un mechón blanco en la frente como si una blancura de su pensamiento al pasar del interior del cráneo a la superficie se lo hubiese encanecido; de mirada viva e inquieta, de rasgos fisionómicos, muy marcados y expresivos, con gran vivacidad de movimientos, locuaz, con correcta expresión catalana, inteligente, con gran acopio de conocimientos en la especialidad pediátrica y en las faenas de laboratorio y todo ello coronado por una portentosa imaginación que le empuja y le estimula a ampliar los horizontes de su obra, a sostener su increíble laboriosidad y a acrecentar su nunca entibiado entusiasmo.

Tal es el adalid de esa empresa que puede colocar a Reus por el camino de amortizar en parte ese déficit que conduce irremisiblemente a la perdición. No se extrañará, pues, que en esta situación mi ánimo, me sintiera agradablemente sorprendido, cuando llegué de Madrid y bajaba por primera vez por la calle de Castelar, al ver un edificio que destacaba sobre todos los que le rodean por su blancura, que envidiaría la misma nieve, por sus amplios y elegantes ventanales, detendidos contra las moscas por apretadas mallas de telas metálicas y con un rótulo sobre el portal "Institut de Puericultura" que me descubrió se había convertido en una realidad los proyectos humanitarios y de sanidad pregonados por el doctor Frias, y me dispuse a solicitar de éste una visita al establecimiento, como así lo hice, siéndome inmediatamente concedida.

No me engaño el aspecto exterior del edificio. Amablemente guiado por el doctor fui recorriendo detenidamente todas las dependencias, desde la planta baja hasta el tejado; a mi presencia se abrieron armarios y cajones; se descubrieron aparatos; se me enseñaron impresos, etcétera, etc., y al compás que llamaba mi atención acer-

ca de ciertos detalles mi interlocutor y me exponía la ampliación de sus proyectos primitivos con el ansia de los iluminados y la fèpuesta sin titubeos en la victoria, tuvo la cortesía y la atención de explorar en algunos puntos mi pensamiento.

Lo que yo he visto allí dentro, y no voy a detallar en esta ocasión, ha de ir a verlo todo hijo de Reus, sea docto o sea profano, entienda o no entienda de estos asuntos. No os fijéis en las modestas dimensiones del edificio; en sitios muy reducidos se engendran y caben los grandes pensamientos y las grandes concepciones del poder humano. Pensad que tal vez nunca y desde luego desde que yo tengo uso de razón ha poseído Reus una máquina tan enorme y poderosa para salvaguardia de la salud pública como la que está encerrada en ese pequeño estuche blanco de la calle de Castelar; estad seguros que a pesar de su pequeñez es actualmente lo único grande, inmenso que Reus pueda enseñar dentro de su urbe, a propios y a extraños con el orgullo, o cuando menos con la satisfacción, de que enseña una obra que le honra y le enaltece desde el punto de vista higiénico y humanitario.

Es una obra de tal índole, por su trascendencia contra la mortalidad infantil, que comprendo estén celosos de ella cuantos han intervenido en realizarla con el caudal de su inteligencia o con el efectivo de su posición económica. A unos y a otros debe Reus considerarles como beneméritos de su vitalidad y esculpir sus nombres al lado de los que más le honraron con sus atrevidas proezas, con los detalles de su arte o con el bagage de su ciencia; pero Reus, todo Reus, debe arrebatársela de sus manos, mejor dicho, todo Reus debe contribuir a su sostenimiento y desarrollo.

Nome cansaré de repetirlo; quien no contribuya en una forma u otra

personal o colectivamente, al fomento de una institución tan eminentemente sanitaria, es que no le importa que siga imperando el déficit en cada balance mensual y al que no le importa que Reus siga el camino de la bancarrota... que se aplique este mismo hijo de Reus el duro nombre que esta misma madre le daría.

Dr. Codina Castellvi.

Reus, septiembre 1918»

Notes polítiques

Amb motiu de l'incident que es produí a Barcelona en la commemoració del 11 de Setembre per no tindre la banda municipal els papers de l'himne «Els Segadors», quina interpretació sol·licitava el públic estacionat junt al monument a Casanova, el cap de la minoria nacionalista republicana d'aquell Ajuntament, senyor Vila Marieges, ha demanat a la Comissió de Governació que es faci de dit himne nacional una transcripció pera banda, a fi de que pugui ésser inclòs en el repertori de la municipal.

—Degut a circumstàncies imprevistes el nombre 3 del periòdic nacionalista «L'Intransigent», ha tingut de retrassar uns dies la seva aparició. De no haver hi cap contratemps sortirà demà passat dijous i en dit nombre es tractarà extensament dels actes celebrats el dia 11 de Setembre d'enguany.

—Ha sigut nomenat director de «El Sol» el crític militar d'aquell popular diari madrileny don Manuel Aznar.

—El senyor Saborit, diputat socialista per Oviedo, ha dirigit un telegrama al president del Consell, protestant de la conducta de la Comissió dels successos d'agost al negar-se a rebre declaració a un obrer que durant dits successos fou apalliat.

—Per l'enorme delicted'haver publicat paragrafs d'un article del senyor López Ballesteros, actual governador de Madrid, aquest ha decretat la suspensió de «El Parlamentario» per espai de cinc dies.

Des de que s'implantà la censura venia ensanyant-se, com en cap altre, amb el mencionat periòdic.

—El diputat socialista senyor Besteiro, desmentint les notícies que han vingut circulant, ha dit que no és cert que se li hagi fet oferiment de cartera, ni encara que existís semblant absurde acceptaria cap classe de col·laboració amb els Governos monàrquics, ni adhuc amb els republicans. En el suposat de que una revolució pogués triomfar del règim, el partit socialista seguirà la labor negativa que el senyor Besteiro anomena de fiscalització.

Concretant després l'actuació del Govern, el senyor Besteiro ha dit respecte al ministre de Foment lo següent:

—El senyor Cambó ha arribat al Consell amb més capacitat que ls demés ministres, amb una preparació molt amplia, amb un coneixement més exacte de quines son les necessitats del país i quina és la labor que deu desenrotllar; empró no creu que la realitzi.

SECCIO OFICIAL

Registre Civil

INSCRIPCIONS DEL DIA 16 SETEMBRE.

NAIXEMENTS

Josep Blanch Espasa. — Estanislau Figuerolà Cartañá. — Josepa Mercadé Cort. — Anton Dómine Mestres. — Eugeni Rosas Besora. — Miquel Pons Setó.

DEFUNCIONS

Anton Perez Cabrera, 35 anys, Manicomi. — Josep Grás Sendra, 72 anys, Sol, 18. — Antonia Falcó Piñol, 2 anys, S. Elías, 19. — Salvador Corts Mallafré, 18 anys, Camí Misericordia, 21. — Casilda Mar-

torell Cavallé, 28 anys, Racona, 4.
— Josepa Ferrater Llaberia, 75
anys, Arraval Santa Agna, 35.—
Carme Duch Roca, 35 anys, Ram-
bla Miró.

MATRIMONIS

Francisco Estivill Zamora amb
Maria Tudó Galló.

Escola Municipal d'Alfabetització i de Comerç de Reus

Curs de 1918 a 1919.—Ensenyan-
ça Oficial

Amb arreglo a lo previngut en
les disposicions vigents, els alum-
nes que desitgin seguir els estudis
que's cursen en aquesta Escola, du-
rant el citat curs, verificaran la ma-
trícula desde'l dia 15 al 30 de l'ac-
tual, per a lo qual dirigiran les sol-
licituts al senyor Director en imprés
que a l'efecte se'ls facilitarà a Se-
cretaria de l'Escola, exhibint en
l'acte de formalitzar-la un certificat
facultatiu en el que consti que's
troben vacunats o revacunats i sa-
tisfaran al mateix temps 25 céntims
de pesseta per drets d'inscripció.

Les matèries en que poden ma-
tricular se son les següents: Arit-
mètica i Àlgebra, Geometria i Tri-
gonometria, Geografia descriptiva,
dibuix (lineal, decoratiu, figura,
paissatge, ornamental, artístic, de
lo antic, del natural, aplicat a les
labors de la dona, i pintura), Mecà-
nica, Elements de construcció, No-
cions de Física i Química, Llengua
francesa i Pràctiques de Taller.

D'ordre del Sr. Director es fa
públic per a coneixement dels inte-
ressats.

Reus 10 de Setembre de 1918.—
El Secretari, Ramón Pons.

Jaume Simó i Bofarull

ADVOCAT DELS IL·LUSTRES. COL·LE-
GIS DE REUS I TARRAGONA

Despatx: Robuster, 28, ent., de 11 a 12 i de 16 a 18

Informació

Escola de Viticultura i Enologia de Reus

Observacions Meteorològiques

DEL DIA D'AHIR

	A les 9	A les 15	
Baròmetre corretgit a 0°.	755.0	755.0	
TERMÒMETRE	Màxima	Sol.	31.0
		Ombra	30.5
	Mínima	Sol.	22.0
		Ombra	19.3
PSICRÒMETRE	Termòmetre sec.	24.2	24.6
	Idem humit.	21.2	21.7
Humitat relativa de l'aire.			
Tensió del vapor acuos.			
ANEMÒ- METRE	Direcció del vent.	SO	S
	Velocitat del vent.	170.	100.
Pluviòmetre.			
Evaporímetre.	2.5	2.7	
Estat del cel.	Núvol	Núvol	

Amb motiu de complir se els
XXV anys de la fundació del «Cau-
Ferrat», ans d'ahir se celebrà a
Sitges un homenatge en honor del
popular escriptor En Santiago Ru-
siñol.

En aquest merescut homenatge
hi assistí una representació de l'A-
juntament barceloní, presidida per
l'alcalde. La pintoresca vila de Sit-
ges s'hi associà en massa: tots els
sitgetants sense distinció de classes
ni partits rendiren homenatge al
llorejat artista.

MERITORI

de 14 a 15 anys, se necessita. In-
formaran en aquesta impremta.

Aquest matí, a dos quarts de 11,
tindrà lloc l'enterrament de la se-
nyora donya Carme Duch, esposa
de nostre volgut amic particular
En Baldomer Bonafón, a qui junt
amb la demás familia acompanyem
en el sentiment.

La fúnebre comitiva es reunirà a
la casa mortuoria, Rambla alta de
Miró.

La ja popular revista «Catalana»
en el nombre d'aquesta setmana
publica un interessantíssim sumari.

Per la Càmera Agrícola de Reus
i sa Comarca, s'ha cursat el següent
telegrama.

«Excmo Sr. Ministro Hacienda—
Madrid.—Se interesa de V. E. no
autorice ningún gravámen ni me-
nos el de cinco céntimos litro sobre
vino, como se anuncia; pues, los
precios ya ruinosos se cotiza aquel,
hacen imposible cultivo de la vid.
—Presidente. Càmera Agrícola.—
Reus.—Algué.»

Planxadora-surgidora

Se'n necessita una en el «Caté Res-
taurant de París». Inútil presentar-
se sense excelents referencies.

Ha estat anunciada la matrícula
de l'Escola Superior d'agricultura
que serà oberta els dies feiners
compresos del 1 al 14 del prop
vinent mes d'octubre, a la Secretaria
de la mateixa, C. Urgell, 187, Bar-
celona.

Amb aquesta ocasió es fa inte-
ressant recordar que en aquell im-
portant centre d'ensenyança pot
cursarse la carrera d'Enginyer agrí-
col (un any preparatori i quatre
de carrera), grau superior, desti-
nat a formar els futurs directors del
gran moviment agrícola de Cata-
lunya, carrera de gran lluiment i
de notable perveuir.

També pot cursar-se en dita Es-
cola el grau de Tècnic agrícola
(dos anys), ensenyança eminent-
ment pràctica, especialment dedi-
cada als futurs propietaris i als que
hagin de estar al fron de les expli-
cacions agrícoles, per a dotar-los
d'una cultura agrícola que els faci-
liti obtenir de llurs finques el mà-
xim de rendiment.

Tenim noticies de que hi han
establertes beques per a ajudar els
estudis d'alguns alumnes de la dita
Escola Superior d'Agricultura.

Gel SANO (Joaquima)

és el més recomenat per sa puresa.
DIPOSIT Plaça de Catalunya, nú-
mero 7.—Reus.

F. PRIUS DEMESTRE

Corredor de Comerç col·legiat
 Arraval Sta. Agna, núm. 57
 Valors - Cupons - Camvis - Giros
 Compra - venda de valors.
 Camvi de monedes i bitllets estrangers.

Ans d'anit donà sa anunciada conferència en l'Ateneu Obrer, el conegut propagandista sindicalista i director de «Solidaridad Obrera» don Angel Pestaña.

L'altra conferenciant que també estava anunciat no pogué vindre a causa d'una indisposició repentina.

El senyor Pestaña disertà sobre la conveniencia de que la classe proletaria estigui preparada per a la distribució del treball i dels productes el·laborats, doncs el dia en que la guerra s'acabi podria vindra tal transformació en la societat que fos indispensable als obrers el dirigit o orientar la vida dels pobles.

La concurrencia, que omplenava per complert la sala d'actes de l'Ateneu, premià la tasca del senyor Pestaña amb aplaudiments.

LA CASA BUFILL

Plaça de la Constitució, ven **sucre de canya**, de Cuba, superior, a 70 céntims la lliura de 400 grams.

Durant la passada setmana foren embarcats en el port de Tarragona 734 bocois de vi, 95 sacs d'avellana, 327 d'ametlla, 121 i caixes de sabó.

Eugeni Mata Pons

REPRESENTACIONS
 SEGURS MARÍTIMS
 Carnicerías Velles, 5 i 7. (Tel. 366) REUS

La Comissió de l'avanç catastral ha fixat un edicte a la taula d'anuncis de les Cases Consistorials, en el qual s'hi troben exposades les relacions de varis carrers dels barris 7 i 8, a l'efecte de les reclamacions que's consideri pertinent fer per al nou repart catastral de la riquera urbana.

S'ha encarregat novament de la seva **Consulta de malalties dels ulls**, el Doctor MERCADER.
 Arraval Alt de Jesús, 36, principal.

La «Fulla del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de l'Industria», apareguda ahir, publica íntegra la llei de la jornada mercantil, la qual entrarà en vigor el dia 5 del proper octubre.

DEPENDENT D'ESCRITORI

S'ofereix per a tot el dia o per hores. Intormes en aquesta impremta.

SECCIO COMERCIAL

CANVIS CORRENTS

DONATS PER LA JUNTA SINDICAL DEL COL·LEGI DE CORREDORS DE COMERÇ DE LA PLAÇA DE REUS

VALORS LOCALS

Canvi anterior de operacions	Valor nominal pessetes	Opera cions.
440	Gas Reusense. 250	---
525	Industrial Harinera 400	---
660	Banco de Reus de Descuentos i préstamos. 500	---
500	Obligacions Electra Reusense. 500	---
25	Companyia Reusense de Tranvies, S.A. 250	---
200	Idem id., Serie B. 500	---
400	Electra Reusense 500	---
2600	Institut P. Mata 2500	---
650	Institut P. Mata. 500	---
150	Empresa Hidrofórica 125	---
515	Obligacions Manicomio Reusense. 500	---
725	Carburos de Teruel. 500	---
200	Pantán de Riudecanyes. 50	---

Ferrocarrils

Servei de trens que regeix des de 1er de juliol de 1915

De Reus a Barcelona

Surt 5'03	per Vilanova; arriba 8'48 m.
" "	" Vilafranca; " 9'38
" 7'25	" " 9'23 e.
" 8'49	" " 13'27 m.
" 14'13	" " 17'42 c.
" 17'16	" Vilanova " 21'44 o.
" "	" Vilafranca " 20'37

De Barcelona a Reus

Surt 5'26	(tras. Roda); arriba 9'23 m.
" 9'20	" " 1'47 c.
" 15'23	" " 19'24 m.
" 19'49	" " 21'53 e.

De Reus a Tarragona

Surt 9'57	arriba 10'30 m.
" 12'54	" " 13'27
" 14'30	" " 15'05 m.
" 18'08	" " 18'35 c.
" 20'50	" " 21'34 m.

De Tarragona a Reus

Surt 7'35	arriba 8'10 c.
" 12'17	" " 12'53 m.
" 16'36	" " 17'14 m.
" 19'25	" " 20'03 m.

De Reus a Falset i Mora

Surt 7'17	surt 9'27	arriba 10'15 m.
" 10'41	" 11'19	" 11'14
" 13'17	" 14'24	" 14'58 c.
" 16'30	" 18'57	" 19'47 m.
" 19'47	" 21'11	" 21'47 m.
" 22'01	" "	" 23'05 e.

De Mora i Falset a Reus

Surt 6'13	arriba 7'17 e.
" 6'30	surt 7'42 " 8'39 m.
" 7'01	" 8'43 " 10'19 m.
" 12'17	" 13'11 " 14'03 e.
" 17'27	" 19'12 " 20'59 m.

De Reus a Lleida

Surt 8'22	arriba 1'22 c.
" 13'35	" " 20'05 m.
" 17'59	" " 22'03 m.
" 20'30	" " 0'22 m.

De Lleida a Reus

Surt 5'30	arriba 9'46 m.
" 8'29	" " 12'29 m.
" 11'56	" " 20'17
" 15'	" " 17'58 e.

Companyia Reusense de Tramvies

Servei de trens que regeix des del 9 de Setembre de 1918

Sortides de Reus (Arrabal Robuster)	Sortides de Salou
Tren 26 a les 8'25	Tren 25 a les 9'20
" 32 " 16'05	" 35 " 18'40

Extraordinaris en els dies festius

" 12	" 15'15	" 16'10
" 36	" 17'05	

—Els dies festius no circularà el tren ordinari que surt de Reus a les 16'05.

Linia de Valencia

Surten de Salou per a Valencia
6'21, 9'18, 0'02, 18'02 (fins a Benicarló).
Arriben a Salou de Valencia
4'19, 8'32, 18'36, 0'35 (desde Benicarló).

IMP. SANJUAN - REUS

Gran Hotel - Restaurant

de LONDRES

HOTEL DE PRIMER ORDRE

Habitacions amb telèfon urbà i interurbà : : Habitacions amb banys, detxes i telèfon

Fàbregas i Recasens

BANQUERS

Valors, Cupons, Banca, Canvi, Giros

Rambla dels Estudis, 4 Barcelona

TELÉFONS A 2248 i A 3453

Els cafès GIL

SON. Els de més fortalesa.
SON. Els de més aroma.

Carrer Metge Fortuny, 3 (davant La Fleca)-Reus

ACADEMIA PRACTICA

de Comerç-Idiomes-Batxillerat-Magisteri-
Correus i Telègrafs

DIRECTOR

SECRETARI

En Blai Martí Pamies En Lluís Rovira Guinart
Llic. en Filosofia i Lletres Professor-Pèrit Mercantil

AJUDANTS D'AQUEST INSTITUT GENERAL I TÈCNIC

CLASSES ESPECIALS PER A SENYORITES
i NOCTURNES PER A ADULTES

Aquesta «Academia» compta, a més, amb personal
competent per a la preparació de Correus i Telègrafs,
anant a càrrec de Mr. & Mme. Agusse el grup d'Idiomes.

MATRÍCULA PER AL CURS DE 1918-1919
Arraval de Robuster, n.º 19, principal

Col·legi BALMES

PREPARATORI

Parvuls-Elementals-Superiors-Recomanats
ENSENYAMENT DE LA LLENGUA CATALANA

Arraval de Robuster, 19. REUS

Aquest Col·legi desenrotllarà l'ensenyament amb
procediments intuitius i pràctics, no admetent més dei-
xebles que els necessaris per al bon èxit de la mateixa.

— — — MATRÍCULA DE 1918-1919 — — —

SE VENEN

A PREUS BARATIS-
SIMS, els materials que
es necessiten per al ser-
vei de Brigada municipal i llimpia pública:

Set carros de ferro galvanitzat, per a la recollida d'es-
combraries a domicili, de dos metres cúbics de cabuda,
tancats hermèticament.

Dos carros-botes de ferro galvanitzat, de 1.100 litres
de cabuda, amb dues vàlvules, que al regar escampen
l'aigua a set metres d'amplada.

Dos carros-escombres de ferro, sistema modern, es-
combren dos metres d'amplada per tirada.

Dos carrets de fusta, recoberts de zinc, amb les seves
corresponents cavalleries i gorniments.

Un rodet-atapidor, buit pesa 2.100k. i ple d'aigua 4.500

Un carro tancat, recobert de ferro galvanitzat, per
als desperdicis de l'Escorxador.

Un carro tancat, de fusta, per a recollir els animals
morts de la via pública.

Quatre carros volcants, d'un metre cúbic de cabuda.

Quatre carros-carretes, de baranes altes

25 pics, 25 xapes, 25 pales, i ferramentes per a em-
pedrar per dos oficials; 36 capots-parapluges; 36 esclòps;

36 gorres d'uniforme, amb les seves divises i números,

Tres mangueres de goma, de 8 metres de llargada i

50 centímetres d'amplada, de cinc teles, amb les seves

aixetes, enxufes i claus, per a regar els carrers. Tres

parells de cuixinets i porta-mangueres.

Una tartana de sis seients, amb els seus gorniments.

Una premsa d'embalar papers i draps. Dues bàscules

Dos carros-botes de fusta, de sis cargues, amb les

seves regadores.

Cinc carros de fusta, per a transportar fems i brossa.

Dos carros-botes de fusta, per a transportar comuna

als camps, de cabuda nou cargues.

Vint parells de gorniments de cavalleries i deu ra-

mals també per a cavalleries.

Informes en la impremta d'aquest diari, Llovera, 31.

El cas més senzill de TOS

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afeccions tranzitories constitueixen un perill seriós i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÒNICA, L'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarros mal cuidats. Les

Pastilles Serra

compostes de balsàmics, antisséptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratòries són el millor que pot recomenar-se en la seguretat d'obtenir promptes i satisfactoris resultats

Calma la tos ràpidament, estava el pit, descarrega els pulmons i fan desaparèixer tot seguit la fatiga que oprimia i dificultava la respiració.

ES VENEN A DOS RALS CAPSA UN PAQUET SOL 10 CÈNTIMS

Litincides Serra El Reconstituient millor

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a la obtenció de

RIQUÍSSIMA AIGUA DE TAULA

Exigiu sempre el nom LITINOLDES SERRA sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és llegítima, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estómac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capsos de 12 paquets a 1 pesseta; de 30 paquets a 3'65 pessetes; de 100 a 7 pessetes,

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment proporciona a l'organisme empo-brit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes.

L'Enofosforina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFA el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la matèria gris, aclareix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensables per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, entortir al débil i vigoritzar a l'impotent.

FARMACIA SERRA - Arraval Sta. - **REUS**
- Agna, n.º 80 -

Sense aquesta marca

aparell **NO** és un Gramòfon
= CATALEGS GRATIS =

Companyia del Gramòfon - S. A. ESPANYOLA

Éxit colossal dels célebres artistes

TITTA RUFO I CARUSO

en discs marca GRAMÓFONO

De venda: **R. PERPIÑA** - Carrer Major, 22 - **REUS**
Despatx: 24, pral.

Dipòsit de Relotgeria - Relotges de butxaca i Despertadors des de 2'90 p.

JOSEP SOLÉ

RECADER DE REUS A BARCELONA

BARCELONA

Bou de la Plaça Nova, 16

Passeig de Gràcia, 62 (Colmado)

Hospital, 4 (Estanc)

REUS

Güell i Mercader, (Hos-

Telèfon 359 talets), 22.

Arraval Santa Agna, 5.

TINTORERIA de

Manuel Cibiach

Se renta i tenyeix tota classe de roba. - S'utilitza el planxat elèctric.

Galanes, 7

REUS

A. Terrafeta i de Barberá

Comissions - Representacions

Arraval Robuster, 38, 1.º Reus

Taller de Cerralleria d'obres

JOAN ADSERÁ CAMPS

Carrer d'Alegre, 17. - REUS

Representant exclusiu a Reus de les portes d'acer ondulat, i de tots sistemes, de la Casa J. Mas Bagá, de Barcelona, i reparació de les mateixes.

Fàbrica de Capses de Cartó

ENRIC VIDAL

Carrer Galló, 4

REUS

Casa PUJOL

TRAJOS DE LLANA

DES DE 25 PESSETES

Monterols, 37

REUS

Esteve Massagué

Comissions-Representacions

St. Llorens, 8, 3.º

REUS

DISPONIBLE

JOAN PUJOL

Recader de Reus a Barcelona

Arraval alt Jesús,

REUS